
Obsah

Předmluva	7
-----------------	---

KAPITOLA 1

Lhaní jako komunikační problém	13
Lež je problém	13
Čemu říkáme „lhaní“	15
Nevědomé lhaní	20
Polopravdy – problém neúplnosti pravdy	22
Uvědomované si lhaní	26
Dárky nosí Ježíšek	29
Nepravé intence	37
Hierarchie lží	40
Filozofické a logické problémy s pravdou	41
Kdy se nevyplácí lhát	46
Kdy lež není problém	47

KAPITOLA 2

Jak se klame a jak se to pozná	49
Analýza přetvářky	49
„Přirozenost“	51
Přetvářka jako součást norem	54
Je možné usmívat se na povel?	56
Hraní, mimikry a falešné self	58
Jak poznat lhaní: detekce neverbálního klamání z gest a mimiky	65
Experimenty Paula Ekmana	69
Proč tak často nepoznáme, že nám někdo lže	73
Metavýzkum aneb na co přišly dosavadní výzkumy	75

KAPITOLA 3

Předstírání a klamání jako součást prodejních taktik	79
Scénáře klamání	80
Taktiky prodejců	81

KAPITOLA 4

Nepravdivosti v politice, publicistice a vědě	103
Lhaní v politice	105
Lhaní v žurnalistice	111
Zjišťování a vyjadřování pravdivosti vědou	119

KAPITOLA 5

Nepravdivá data v naší mysli – kognitivní pohled	127
Vyhodnocovací algoritmy	127
K definici znalosti	130
Podíl paměti na nepravdivosti znalostí	132
Zkreslení v kognitivních mapách	136
Příčiny nepravdivých dat v paměti	140
Úsudek vedoucí ke lži	142

KAPITOLA 6

Verbalizace znalosti	145
Intuitivní a induktivní verbalizace	146
Mlhavý výklad a jiné nedostatky pravdivé verbalizace	150

KAPITOLA 7

Etické a jiné souvislosti sdělování nepravdivého	153
Pravdivé jako dobré	
a nepravdivé jako špatné	153
Etické lhaní a právo nevědět	155
Kteří lidé lžou více než druzí	158
„Dárky nosí Ježíšek“ podruhé	162
Pravdivost a nepravdivost z pohledu	
diskurzivní psychologie	163

Závěr	167
Literatura	169